

בשער העשור

פרופ' בנימין איש שלום

הופעת הגיליון העשירי של אקדמות חותמת את שנת העשור לבית מורשה. אירוע זה מהווה ציון דרך חשוב בדרכו של בית מורשה מאז ייסודו, והוא מתרחש בתקופה שבה העם היהודי ומדינת ישראל עומדים על פרשת דרכים. מזה זמן רב מתרחשים תהליכים מורכבים ומסובכים המאופיינים במבוכה ובחיפוש דרך, ואשר מגמתם הכללית, בדרגות שונות של חומרה, היא החלשת הזהות היהודית והזיקה למדינת ישראל. אך דומה שבימים אלה החלה להתעורר בקרב חוגים רבים מודעות למשמעותם השלילית של תהליכים אלה לעתידו ולאחדותו של העם היהודי.

דווקא בתוך המציאות הסבוכה, המעלה סימני שאלה רבים, המעמידה בספק את הרלוונטיות של מורשת ישראל בעיני רבים, והמחדדת את הקיטוב תוך העלאת מושגים כמו "פוסט-ציונות" ו"פוסט-יהדות" כמאפייני תקופה וכמסכמיה, בולטת חיוניותו של בית מורשה בירושלים.

בעשר שנות קיומו קבע בית מורשה את מקומו כבית מדרש יהודי מטיפוס חדש, המקיים שיח והמטפח שפה רוחנית ותרבותית משותפת עם מגזרים וחוגים שונים בעם היהודי.

בית מורשה - כמרכז אקדמי להכשרת מנהיגות וללימודי היהדות, אשר בית המדרש הוא הליבה התוססת והיוצרת שבו - משלב נאמנות להלכה ולרציפות המסורת הלמדנית הקלסית, עם דרכי חשיבה ומחקר מודרניים המאפיינים את המחקר הביקורתי האקדמי; מטפח התמודדות מעמיקה עם שאלות הזהות והאמונה; מציע מסגרות לימוד, מחקר והוראה בכל תחומי היהדות בדרך שיטתית וברמה אקדמית גבוהה; ומקיים עיון בין-תחומי המאפשר הכרה מעמיקה של התרבות, התופעה הדתית וטבע האדם. כל זאת, על מנת להבין את היהדות באופן עמוק, כמכלול של ערכים, אמונות, אורחות חיים ומרחב יצירה שלם, ועל מנת לטפח אישיות יהודית רגישה ואחראית, מושרשת בתרבותה ובמקורותיה, ובה בעת פתוחה אל נופה הרחב של האנושיות הכללית.

את אחריותו לעם היהודי ממלא בית מורשה בעזרת בוגריו, המשמשים בתפקידי מנהיגות בתחומי החינוך, הקהילה והרבנות, בכל חלקי הארץ ובכארבעים וחמש קהילות ברחבי העולם; באמצעות בימות עיון ודיון, כנסים ופרסומים, ולא פחות מכך באמצעות כתב העת אקדמות, אשר יצא לדרך כבימה פנימית של לומדי בית המדרש ועד מהרה הפך לכלי ביטוי מבוקש ולבית-ועד לחכמים מחוגים רחבים ומגוונים.

היום, עם הופעת הגיליון העשירי של אקדמות, במלאת עשור לבית מורשה ולקראת האתגרים

העומדים בפנינו בעשור הבא, אנו מכירים טובה לכל השותפים לעשייה הגדולה: לראשי בית המדרש, למרצים, ללומדים, לצוות המנהלי, לעורכים ולכותבים, ולכל הידידים והתומכים במעשה ובעצה. בשער העשור השני, ברעדה ובגיל אשא תפילה ליוצרי: הבינני מורשה להנחיל.